MİLYONER ZAHAROF

YAZAN:?

ÇEVİREN: MUHARREM FEYZİ

8 NİSAN 1929 CUMHURİYET GAZETESİ

Karilerimize

[Zamanımızın büyük iktisat adamlarından Sir Basil Zaharoff'un aynı zamanda en maceraperest ve sergüzeştcu bir siması olduğu muhakkaktır. Aslen Rum olan bu adam Anadolu'nun fakir ve dağlık bir yerinde doğmuş ve uzun hayatında türlü türlü maceralar geçirerek nihayet dün- yanın en büyük teslihat ve techizatı harbiye sanayinin patronu ve Avrupa'nın en zengin adamlarından biri olmuştur. Kat kat milyoner olan Zaharoff inşaatı bahriye destigâhlarına ve top fabrikalarina, en mühim ve kıymettar madenlere, transatlantik kumpanyalarına, petrol kuyularına ve bankalara hâkim bulunuyor. Monte Karlo Kumarhanesi dahi Zaharoff'un eli altındadır.

Filvaki bu gibi cihanşümul teşebbüsat, son yirmi, otuz sene zarfında başka adamlar, dâhiler yetiştirmiştir. Fakat Zaharoff'un bunlardan bir farkı vardır: Bu adam ne zaman yeni bir zaferi iktisadi temin eylemeğe kalkmış ise aynı zamanda beşeriyetin başına mutlaka gayet feci felâketler getirmiştir. Meselâ Zaharoff'un esliha fabrikalarına iş bulmak ve kendisine yeni milyonlar kazandırmak için Şarkta milletler birbirinin aleyhine tahrik ve sevk edilmiştir.

Avrupa'daki iktisadiyat ile siyasiyat arasındaki irtibatı anlamak ve cihan politikasında harp ve sulh hakkında, teslikatı harbiye sanayii menaflinin oynadığı kat'i ve muazzam rolleri kavramak için Sir Basil Zaharoff'un tarihi hayatını öğrenmelidir. Şimdiye kadar bu adamın vakayii hayatiyesi kesif bir perdel zulmet altında idi. İngilizler bu adama "The mystery man of Fvrope" yani "Avrupa'nın esrarengiz adamı" diyorlar. Basil Zaharoff'un ancak hayalhanelerde tasavvur olunabilecek derecede garip ve heyecanlı olan hayat ve mesleği gayet mevsuk malûmat esasına müstenit olan bu eserde ilk defa tasvir olunuyor.]

Birinci fasıl
Muğla kilisesinde

1849 senesinde, yani Kırım muharebesinden beş sene mukaddem, teşrinievvelin sekizinci günü Muğla'da Meryem ana Rum kilisesinde bir vaftiz ayini icra olunuyordu. İhtiyar bir kadın torunu olan nevzadı gayet sakınarak elinde tutuyordu. Çocuğun babası ve bütün akrabası ihtiyar kadının arkasında dizilmişti.

Anadolu dağlarında hayat ne kadar sönük olsa da Rum Ortodoks kilisesinin maruf debdebe ve ihtişamını Muğla kilisesi dahi muhafaza ediyordu. Daha iki gün evvel dünya yüzüne gelen kürei arzın bu yeni hemşehrisi Ortodoks mezhebi mutekitlerinin camaatine kabul olunuyordu. Manzumeler taganni ediliyor ve dualar okunuyordu Vaftiz leğeni önünde büyük valide, çocuğu, Muğla baş papası (Damiil) in eline verir. Papaz çocuğu suya daldırır ve Ortodokslara mahsus haçlı nevzada azametkârane bir tavır ile vurur.

Çocuk, babasının ilk oğlu olduğundan, Rumlar arasında cari adet mucibince büyük babası Zaharian adiyle tevsim olunur Küçük adı olarak babası Vasileiosun ismi verilir.

Kilisenin vaftiz siciline, kemali itina ile, şu kayıt yapılır: Vasileios Zaharoff'un ve zevcei meşruası Helen'inin oğlu Zaharia Vasileios Zaharoff 1849 senesi 6 teşrinievvelinde Muğla naliyei ruhaniyesinde doğmuş ve gene aynı yerde Şark Ortodoks Kilisesi ahkâmı mucibince vaftiz edilmiştir.

Anadolu'da doğduğunu saklıyor

Basil Zaharoff; Avrupa'nın bu en esrarengiz adamı menşeini ve Anadolu toprağında geçirdiği şüphesiz olan gençliğinin ilk devresini, daha az garip ve romanımsı olmayan sonraki hayatından ziyade gizli tutmuştur.

Zaharoff daha genç iken Atina'da vatanının garbi Anadolu olduğunu söylemekten, aşikâr bir surette çekiniyordu. Nereli olduğunu soran Yunanlı genç dostlarına Tatavla olduğunu söylüyordu. Zaharoff doğduktan biraz sonra valdeyni Muğla'dan Tatavla'ya göç etmiştir. **Tatavla Rumluğun merkezi**

Zaharof yaşı ilerledikten sonra da Tatavla'yı unutmamış ve Tatavla Rum cemaatine birçok teberruatta bulunmuştur. Tatavla öteden beri Anadolu Rumları için füsunkar bir kelime olup daha iyi, daha serbest bir hayata ait tasavvurların cümlesini, Rumların nazarında, bu isim camidir.

Hakikati halde Tatavla'daki Rum cemaatı, pek uzallara yayılmış ve dağılmış olan Şark Rumları için bir merkez ve tecemmu noktasıdır.

En zengin Rum tüccarı Tatavla'dan neş'et etmiştir. Odesa, Kahire ve hatta Paris'teki Rum tacirleri Tatavla'daki hemşehrileriyle münasebet ve irtibatların daima muhafaza ediyorlar.

Nüfusu azim olan Tatavla Rum cemaatinin Türklere karşı kendi aralarında gösterdikleri mütekabil muavenet ve tesanüt bir cemaatin kendi arasındaki itimat ve samimiyeti için nümune addolunmıya şayandır. Mesta mahkûm ve mahpus bir Rum'a muavenet için iane toplanacak olursa hiçbir Tatavlalı hissesini vermekten imtina eylemezi Lâkin diğer ahvalde herkes bütük gayret ve dikkatiyle yalnız kendi kar ve menfaatini düşünür. Rumlar her yerde açık göz ticaret adamıdır. Bilhassa İstanbul Rumları iç kere yağlanmış makine gibi tetiktir. Bir Rum ile mukavele yaparsanız iki gözü iki kulağı sağlam olsa bile gene

toagaya basmayayım diyerek kendi hissesine son derecede dikkat eder.
İşte Zaharoff böyle bir muhitte büyümüştü. Babası oğlunun hayatını kendisinden daha kolay kazanabilmesi için mükemmel tahsil ettirmeği söyler dururdu. Lâkin kudreti maliyesi oğlunu okutmağa kâfi değildi.
Tam bu sırada Fenerde emlaki olan bir zengin Rum Zaharoff'un babasının imdadına yetişmiş ve müsteit bir çocuk olan oğlunu Beyoğlu'ndaki İngiliz mektebine masrafını üzerine alarak göndermeği teklif eylemiş. Fenerli zengin Zaharoff'u, on sekiz yaşına kadar, iaşe eylemeği ve İstanbul'da kabil olan en iyi Avrupa tahsilini göstermeği taahhüt eylemiştir.
Zaharoff kucağına düşen, bu beklenilmeyen nimetten istifade edip mükemmel surette tahsil eylemeğe azmeder. Lâkin çok geçmeden babasının evindeki vaziyet gittikçe ağırlaşır.
Zaharoff'un babası, elindeki cüz'i parayı, girişmiş olduğu bir iki muvaffakiyetsiz işte kaybetmişti. Zaharoff mensup olduğu ailenin şefaletten mahvii perişan olmaması için çalışmağa mecbur olur.

Zaharul tulumbacı olmuş

Evvela ayak sarraflığı yapar. Bu iş yürümediğinden başka işlere sokulur. Zaharoff babasına muavenet için beş on para bulmak üzere beş on para kazanmak için hiçbir işten çekinmez. Bu suretle birçok işlere girer. Fakat cümlesinde muvaffak olamadığından nihayet tulumbacı yazılır, yangınlara koşar.
Bu sırada Zaharoff İstanbul'daki yerli ahaliden ziyade, buraya gelen ecnebilerden para çıkarmak kabil olduğunu anlamış ve ecnebilere rehberlik ve tercümanlık yapmak yahut ufaktefek işlere gitmek üzere otellere devam eylemeğe başlar. Zaharoff bu işten, yalnız ara sıra para kazandığından dolayı değil, belki türlü adamları ve halkı ve bilhassa Garbi

Avrupalıları tanımak fırsatını bulduğundan çok memnun kalmıştı.
Bu garp âlemine sokulmak için her şeyden evvel lisan öğrenmek lâzımdı. İstanbul ise Şark ve Garbin hudut noktası olduğundan, dünyada emsali olmayan ameli bir lisan mektebidir.
Zaharoff lisan cihetinden Babil kulesini andıran bu yerde hayatta kullanabileceği şeyleri öğrenir. Bu suretle güzel bir Fransızca, kullanabilecek kadar İngilizce öğrenir ve bütün Balkan lisanlarında kâfi sual soracak ve cevap verecek derecede meleke hasıl eder.

Amcasının yazıhanesine giriyor

Zaharoff yirmi yaşına gelmişti. Sayü gayretine ve ticarete olan İstidadına rağmen güç belâ hayatını kazanıyordu. Her gün kazandığı para ancak o güne yetiştiğinden muntazam bir tarzı maişet temin edecek parayı arttıramıyordu. Böyle bir vaziyette iken amcası Sevostopulos Zaharafa ticarethanesine girmeği teklif eder. Zaharof bu teklifi memnuniyetle kabul eder. Sevostopulos Galata’nın maruf çuha tüccarından idi. Hariç ile münasebatı bulunduğundan müruru zamanla zengin olmuştu. Son senelerde ticarethanesinin işleri patronun hastalıklı olmasından dolayı aksıyordu. Bunun için Zaharoff arkabaşı ve mutemedi sifatıyla amcasına yardım edecekti.
Bu sayede Zaharoff Galata borsasın kapısı önünde dolaşmak ve otellerde tesadüfi iş aramak gibi gayri muntazam bir hayattan kurtuldu. Her defa, defterleri ve kasa idaresi muntazam bir işin başına geçen Zaharoff için bu ticarethane, Londra’daki (Siti) nin müessesati kadar defterleri noktası noktasına doğru ve düzgün olmasa da İstanbul’un en iyi bir müessesesi olduğundan şarklı bir tacir namzedi için mükemmel çırak yeri ve dershane idi.
Zaharoff yeni vazifesinin dairesine pek çabuk nüfuz eder. Sevostopulos dahi yeğeninin baisi hayret gayret ve meharetini takdir eder. Bir iki sene, zahiren, her şey

yolunda gider. Lakin müellim bir hadise Zaharoff'un hayati iktisadiyesinin ilk merhalesine feci bir surette nihayet vermiştir. Şark payitahtlarında herhangi mes'ele hakkında bir takım esrarengiz hikâyeler icat edilmek adettir.
Mesela Zaharoff'un lafı geçecek olsa derhal, dumanı üzerinde taze bir masal söylerler. Bunun için hakikat ile efsaneyi ayırmak güçtür. Zaharoff'un İstanbul hadisesi hakkında mevsuk malumatı tesadüfen öğrendik. Bu malûmatı dahi Zaharoff'un hadiseden biraz sonra en samimi dostu (Etienne Skuludis) e hikâye eylediği şeylerdir.
Bu zat muahharen Yunanistan baş vekili olmuştur.

Zaharoff'un İstanbul'daki karışık işi

Zaharoff İstanbul'daki karışık işini şu suretle anlatmıştır:
İstanbul'da valdem tarafından bir amcam vardı. Ticarethanesinde çalışmağa beni davet eyledi. Amcam vücvdça zayıf olduğundan sık sık hastalanması faaliyeti ticariyesini sekteye uğratıyordu. Kendisinin yerine kaim olmağa ve elimden geldiği kadar menfaatını korumağa çalıştım. Son derecede gayrette gece gündüz çalışıyordum. Ticarethanemin birçok işlerini kendi başıma görüyordum.
Mesaim amcama gayet istifadeli görünüyordu.
Daha ilk senenin sonunda kendisine hasılatı safiyesi mühim bir bilanço vermeğe muvaffak oldum. Amcam da bu muvaffakiyete beyanı takdirat eyledi. Bundan sonra hasılatı ticariyeden bana muayyen bir hussei temettu vermeğe taahhat eyledi.
Birkaç ay geçtikten sonra amcamın bana mev'ut hissei temettüden bir şey vereceğini bekliyordum. Lâkin ümitlerim beyhude çıktı, hiçbir şey almadım.
Faaliyetimin üçüncü senesine doğru amcamdan taahhüdünü ifa eylemesini ve hisseme düşen temettü tediye eylemesini talep eyledim. Fakat gene imtina

eyledi. Amcam tahriri taahhüdünü hazin bir surette ihlâl eylemiş ve sözünü tutmamış idi.

Zaharoff İstanbul'dan neden kaçtı?

Bu şerait altında kendine hizmete devam eylemek bana gayri mümkün görünüyordu. Mahsulü mesaime böyle muamele gösteren ticarethaneyi terkeylemege karar verdim. Lâkin amcamın bana medyun olduğu mebaligi, kendisinin ortağı olduğumdan müşterek kasadan almağa kendimde hak gördüm.

Matiubumun itinalı bir surette hesabını yaptım ve ticaret hanenin kasasından bu parayı çektim ve bu parayla kendi başıma iş yapmak için İngiltere'ye gittim. Lâkin evvelden keyfiyeti amcama bildirdim. Kendisine usulü dahilinde yazdığım mektupta taahhüdatını ifa eylemediginden müessesesinden çekildiğimi ve bakayadaki hissei temettüü kasadan aldığımı bildirdim. Amcam mektubumu aldığı zaman son derecede hiddetlenmiş ve hakkımda takibat yapılması için hükûmete müracaatta bulunmuştur.

Bu sırada Türk dairei kazasından çıkmış bulunduğumdan amcam İngiliz devairi adliyesi vasıtasıyla aleyhimde takibat yaptırdı. Amcam hiddet ve kudretini bana hissettirmek için her vasıtaya müracaat ediyordu.

Nihayet maksadına muvaffak olmağa başladı. Londra'da idim. Polis dairesine beni davet eylediler ve İstanbul'dan aleyhimde gönderilen ittihamnameyi okudular.

Zaharoff'a dolandırıcı diyorlar

Dolandırıcılık ve ihtilâs filleriyle itham olunuyordum. Ne kadar izahat verdim ve kendimi müdafaa eyledim ise de bir faide vermedi. Bana inanmıyorlardı. Tevkif eylediler ve istintak edilmekte olanlara mahsus tevkifhaneye attılar.

İngiliz hapisanesinde

Hapisanede haftalar ve aylar geçti. Nihayet muhakeme gününü tayin eylediler. Mahkemede masumiyetini nasıl

ispat edeceğimi bilmiyordum. Çünkü, her türlü şüpheyi izale edecek olan amcamın mektubunu bir türlü bulamıyordum. Amcam yalan yere yemin edip de mahkeme de buna inanacak olsa işim harap olacak. Mektubu nereye koyduğumu ne kadar düşündüm ise de bir türlü hatırlayamadım. Bir sabah gardiyan hücremin kapısını açtı ve mahkeme binasına gitmek için kendisini takip eylemekliğimi söyledi. O sene İngiltere'de kış şiddetli idi. Bilhassa muhakemenin icra olunacağı günün sabahı gayet soğuk idi.
Yol sandığımda kalın bir palto vardı. Çoktan beri giymediğim bu paltoyu havanın çok soğuk olmasından sandıktan alıp sırtıma geçirmeğe mecbur oldum. Aklım sıra mahkemeye sokaktan gidecektim. Meğerki İngiltere'de mevkuflar mahkemeye sokaktan naklolunmuyorlar imiş. Gardiyan sokak yerine bir tünelden beni götürüyordu. Tevkifhane ile cinayet mahkemesi binası arasında tahtelarz bir yol varmış. Tünel rutubetli ve küf kokulu idi. Kışın şiddetli, soğukları birer yol bularak burada dahi hükmünü icra ediyordu. Paltoma sıkı sıkı sarıldım ve ellerimi ceplerimin derinliklerine kadar soktum.
Parmaklarım bir kâğıda temas eyledi. Kâğıdı nedir diye cebimden çıkardım. İçini okuduğum zaman, gayri ihtiyarî, sevincimden bağırdım. Bu kâğıtta amcam beni kendisine ortak yaptığını yazıyordu. Çoktan beri arayıp da bir türlü bulamadığım mektup bu idi.

İngiliz mahkemesinde

Mahkemeye müsterih olarak gidiyordum; davamı kazanacağıma emin idim. Mahkeme salonuna girdiğim zaman amcamın avukatıyla beraber orada oturduğunu ve kendi avukatımın bahi orada bulunduğunu gördüm. Mahkemede hariçten birkaç gazeteciyle bir iki samiden başka kimse yoktu. Muhakeme tam bir surette aleni olup mücrimiyet mes'elesi kararlaşıyordu.
Mahkeme reisi evvela amcama tevcihi hitap eyledi ve beni neyiyle itham eylediğini sordu. Amcam kasasını

soyduğumu ve çaldığım paralar ile İngiltere’ye firar eylediğimi söyledi. Sonradan sıra bana geldi. Reis amcamın ithamatına ne diyeceğimi sordu. Ben cevaben masum olduğumu şöylece izah eyledim: Amcam beni kendisine ortak yaptı; bunun için ticarethanenin kasasına müracaat edip istihkakım olan parayı almağa kendimde hak gördüm.
Bu suretle isticvabat nihayet buldu. İlk istintakta olduğu gibi ifadeler karara karşı duruyordu. Artık iş mahkemenin hangi tarafa inanacagına kalmıştı: Bana mı yoksa amcama mı?
Her ne kadar reis haikatı meydana çıkarmağa çalışıyor idise de vaziyet benim için gayri müsait idi. Çünkü maznun olduğumdan menfaatım için doğruyu söylemeyeceğimi tahmin ediyorlardı. Amcam şahit gibi bir vaziyette olup kendisine yalnız bir yemin düşüyordu. Mahkeme reisi masasının üzerinde duran İncili yukarıya kaldırdı ve amcamın önüne tutarak hakikattan başka bir şey söylemeyeceğine Kitabı mukaddes üzerine yemin edeceğini ihtar eyledi. Mahkeme salonuna mevtai bir sükût çöktü. Herkes bu anda mukadderatımın kararlaşacağını hissediyordu. Lâkin ben amcamin, bana karşı beslediği bugzu adavette, yalan yere yemin edecek dererecede ileri gideceğine hala ihtimal vermiyordum.
Bir de ne göreyim: Amcam yalan yere yemin eylemeğe hazırlanıyor. Telaşa düştüm ve reise tevcihi hitap ederek bağırdım:
“Reis Efendi, yemin eylemesine müsaade etmeyiniz, yalan yere yemin edecek!”
Solonda büyük bir heyecan peyda oldu: Amcam yıldırımla vurul- muşa dönmüştü. Bütün nazarlar bana çevrildi. Reis tahlif hazırlığını kesti ve sert bir sesle neden müdahale ederek bağırdığımı sordu. Ben de hakikati olduğu gibi söyledim, amcamın beni kendisine şerik tayin eyledigini beyan eden ve imzasını havi olan mektubu şimdi buldugumu izah eyledim. Bu sözleri

söylerken, paltomun cebinde bulunan mektubu reise verdim.
Reis mektubu tetkik eyledi, lakin Rumca yazılmış olduğundan okuyamadığından mahkemede bulunan Rumca tercümana İngilizceye tercüme için verdi.
Mektubun ibaresi gayet sarih olduğundan minderecati lâyıkıyla anlaşılıyordu.
Reis, Mektubu amcama göstererek son sual olarak sordu: “Bu imza sizin midir?”
Kendi müddeayatını yeminle teyide hazırlanan amcam bu vaziyet karşısında bitkin bir halde idi. Amcam çar naçar imzasını tasdik eyledi. Reis, iyice emin olmak için amcama imzasını tasdik eden ifadesini yeminle teyit ettirdi. Bu suretle mahkeme kararını verdi. Mahkeme derhal tahliyemi emreyledi.

Zaharoff Londra’da dikiş tutturamıyor

Londra’daki muhakeme Zaharoff’un lehine neticelenmiş olmakla beraber pek fena bir tesir bıraktığından İngiliz arazisinde iktisadi sahada çalışmasına imkân kalmamıştı. Zaharoff İstanbul’da iken bunun kolay olacağını tasarlamış ise de Avrupa’da iş görmenin çetin olduğunu anlamıştı.
Bahusus İngiltere’ye gelir gelmez Londra’nın eski cinayet mahkemesi “Old Bailey” müddei umumiliği ve tevkifhane ile tanışmış olması İngiltere’de bütün kapıları. Zaharoff’un yüzüne karşı kapatmıştı
Zaharoff iktisadi bir mevki temini için yaptığı: İlk teşebbüsün suya düştüğüne eylemişti.
Filvaki mahkemede muzaffer çıkmış ve amcasının İstanbul’dan Londra’ya ihtiyar eylediği seyahat beyhude olmuş ise de neticede gene Zaharof zararlı çıkmış idi. İstanbul’dan getirmiş olduğu paralar pek çabuk tükendi. Bir müddet Garbi Avrupa’da baş vurmadık yer bırakmadı. Fakat hiçbir yerde dikiş tutturamadı. Garbe yaptığı cesurane seyahat tam manasıyla iflas etti. Avrupa’nın cenubu garbisine yol tutmaktan başka çaresi kalmadı.

Zaharoff Atina'ya gidiyor

Zahroff İstanbul'a dönmeğe cesaret edemiyordu. Londra mahkemesinde beraat kazanmasına rağmen İstanbul'da aleyhinde tekrar dava açılacağından korkuyordu. İstanbul'da beraat kazanması ihtimali olduğunu da düşünmüyordu.

Zaharof Rum olduğundan Yunanistan'da bir iş bulabileceğini düşündü. Atina'nın eski limanı Pirenin canlandığını ve Şarkın en büyük limanı olan İstanbul ile rekabet eylediğini biliyordu. Hakikaten burada Zaharoff gibi lisan aşina ve müteşebbis bir adam için bir sahai faaliyet bulunabilirdi.

Zaharoff küçük ismini İngilizlere takliden (Vasil) den (Bazil) e tahvil ederek cihanı tecrübe eylemiş bir Avrupalı tavrıyla Balkana dönmüştü. Zaharoff şarkın büyük ve küçük erbabı ticaretinin bütün esrarını öğrenmişti. Bu defaki seyahatinde Avrupa'da erbabı ticaretin nasıl çalıştığına dikkat eylemişti. Şimdi bu usulleri bizzat tatbik ederek ilerlemek istiyordu.

Fakir Yunan toprağında

Fakat Zaharoff Atina'ya geldiği zaman inkisarı hayale uğramış- ti. Cihan şehri Londra'dan dönen Zaharoff Atina'yı gayet küçük ve fakir bulmuştu. Bu şehir, esas itibarıyla, tarihi şöhreti ve hatıratı kadimesi sayesinde yaşıyordu. Hasis Yunan toprağını bir merkezi iktisadiye çevirmek kabil olmadığından burasını ilmi ve fikri bir merkez haline getirmeğe çalışıyorlardı.

Akademiler, kütüphaneler, müzeler yapılıyor, Atina'da cihanın her tarafından gelmiş alimler ve san'atkâr toplanmış idi. Yunan milletinin genç anasırı mütefekkiresi sel gibi buraya akıyordu.

Halbuki Vasil Zaharoff'un bu fikir alemiyle alakası yok gibi idi. Sanayii nefise ve ulûmu tarihiye Zaharoff'un nazarında lüks ve zait şeylerdi.

Maahaza Zaharoff Atina'da yerleşmiş genç Yunan münevverleriyle, bizzarure temasta bulunmuştur.

Zekâsı, etvari harakati ve lisanaşinaliği sayesinde pek çabuk Atina cemiyetine girmişti. Lâkin bu muvaffakiyet çok sürmemiştir.

Herkes yüz çeviriyor

Zaharoff'un İstanbul'daki karışık işi duyulup Londra da hapishane de mevkuf kaldığı haber alındıktan sonra bütün ahibbası kendisinden yüz çevirmiş ve ecnebilerin muteberam dahi evlerinin kapularini Zaharoff'un yüzüne karşı kapatmışlardır. Zaharoff'a hırsız damgası vurulmuş ve hariçte Rumiugun namını terzil eden bir serseri ve dolandırıcı olarak telakki olunmuştur. Zaharoff'a kapusu açık olup mihmannivazlık gösteren yegâne ev maruf siyasi Skuludisin hanesi idi.

Zaharoff'un yegâne hamisi

Muahharen Yunan idarei siyasiyesinin müdürü olan ve Yuna- nistanın en zengin adamı bulunan Etienn Skufudis harukulåde irfan Isahibi idi. Garbe mütemayil bütün mütefekkirlerin toplandığı yer mumaileyhin hanesi idi. Garbi Avrupadan gelen maruf zairler Etienin hanesini ziyaret etmeden buradan gitmezlerdi. İşte bu bey- nelmilel mahfelde Zaharof müte- mayiz bir sima olmuş ve bütün